

РОЗРОБКА НОВИХ МЕТОДІВ УТИЛІЗАЦІЇ НЕПРИДАТНИХ ДО МЕДИЧНОГО ЗАСТОСУВАННЯ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ

Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького,
м. Львів, Україна

Пузанова І.П., Лозинський А.В.

i.p.puzanova@gmail.com lozisnskij@i.ua

Вступ: Незадовільна ситуація та невирішеність питань поводження з відходами у фармацевтичній галузі має тенденцію до зростання на шляху від промислових підприємств до споживачів. І якщо фармацевтичні підприємства розробляють і здійснюють свої логістичні схеми з утилізації фармацевтичних відходів, то населення, не маючи іншого вибору, позбавляється їх шляхом викидання на смітник, несвідомо забруднюючи навколишнє середовище і погіршуючи екологічну ситуації в Україні.

Регламентовані існуючим законодавством методи утилізації та знищення непридатних до медичного застосування лікарськими засобами (ЛЗ) не є екологічними та потребують істотних змін та доопрацювань.

Мета: наукове та експериментальне обґрунтування технології утилізації ЛЗ, дослідження можливості вторинного використання вилучених з обігу ЛЗ, як реагентів для синтезу біологічно-активних сполук.

Методики дослідження: Для дослідження було обрано метод хімічної деструкції.

Основний матеріал дослідження: Об'єктом нашого дослідження ми вибрали ЛЗ Парацетамол різних торгових назв та у різних лікарських формах - таблетки, таблетки швидкорозчинні, капсули, супозиторії, що були субстандартними, протермінованими або незареєстрованими на території України.

Методом хімічної деструкції було проведено ряд хімічних реакцій, в результаті яких одержано наступні хімічні продукти Параамінофенол та Ацельований параамінофенол (реактиви, що мають широке застосування у

фармацевтичній промисловості та при синтезі органічних барвників, а також в інших галузях, таких як, виробництво фото- і кіноматеріалів, фарб для волосся, фарбування хутра).

За результатами дослідження отримано наступні дані:

Щодо отримання параамінофенолу:

Таблиця 1

Назва ЛЗ, форма випуску	Маса, г	Кінцевий вихід (пара-амінофенол), г	Вихід, %
Tylenol extra strength, таблетки №100 по 500 мг, McNeill Consumer and Specially Pharmac., USA	10г	3,18	31,8
Парацетамол, капсули №12 по 325 мг, ТзОВ “Стиролбіофарм”	10г	7,38	73,8
Рapidол, таблетки що диспергуються по 250 мг №6х2, "Balkanpharma-Dupnitsa AD", Франція/Болгарія	10г	2,38	23,8
Ефералган, супозиторії ректальні по 150мг №10, “Брістол-Майєрс Сквібб”, Франція	10г	8,55	85,5
Далерон С, пакети з гранулами по 500 мг 5г №10, КРКА, Словенія	10г	3,02	30,2

Щодо отримання ацельованого параамінофенолу:

Таблиця 2

Назва ЛЗ, форма випуску	Маса, г	Кінцевий вихід (ацельований пара-амінофенол), г	Вихід, %
Tylenol extra strength, таблетки №100 по 500 мг, McNeill Consumer and Specially Pharmac., USA	10г	9,33	93,3
Парацетамол, капсули №12 по 325 мг, ТзОВ “Стиролбіофарм”	10г	8,0	80

Висновки та перспективи подальших досліджень: Результати дослідження підтверджують необхідність розроблення екологічно безпечних способів утилізації та знешкодження непридатних до медичного застосування ЛЗ, а також дослідження можливості вторинного використання вилучених з обігу непридатних ЛЗ як реагентів для синтезу нових біологічно активних сполук. Тому подальші дослідження будуть спрямовані на обчислення економічної доступності та створення технологічного регламенту вищезазначеного дослідження.